

Uporedo sa osvajanjem novih proizvodnih površina, povećanom proizvodnjom ribe, nameće se potreba o preduzimanju mera da se omogući realizacija putem savremenijeg načina snabdevanja potrošača. Iako klasičan oblik prodaje našeg proizvoda u živom stanju još u dogledno vreme mora da zauzima primarno mesto, kroz srednjoročni plan razvoja idemo na smelije rešavanje problema plasmana ribe kroz određenu pripremu ribe u očišćenom i smrznutom stanju kao i kroz određenu finalizaciju. Sve ovo iziskuje veoma velika ulaganja u hladnjače i skladišta, kao i u otvaranje savremenih prodavaonica i manipulativne mehanizacije, no jedino tako moći će se naći potvrda velikih napora za povećanje proizvodnje u interesu boljeg snabdevanja tržišta i iznalaženje mogućnosti nastupa na inostranom tržištu.

Srednjoročnim planom razvoja moramo stvoriti mogućnosti za potpuno iskorišćenje postojećih potencijalnih proizvodnih kapaciteta. Već u prvih pet godina planiramo realizaciju ovog plana izgradnjom novih ribnjaka »Perleski rit« sa »Carskom barom« u površini od 1373 ha, izgradnjom ribnjaka Sečanj površine 1.000 ha, zatim Veliki Rit-Kumane u površini od 990 ha, Taroški rit 2.000 ha, Mužljanski rit u površini 1.700 ha, kao i ritsko područje u Belom Blatu, u površini od 800 ha.

Uporedo sa izgradnjom novih, predviđa se potpuna rekonstrukcija i adaptacija sadašnjeg Ribnjaka, tako da se obezbedi potpuna funkcionalnost svih ribnjaka kao proizvodne celine.

U cilju povezivanja zajedničkih interesa za razvoj raznorodnih privredivanja i jačanja lokalne privrede, nakon izvršene integracije sa »Izletištem u Ečki« gazdinstvo nastoji da kao potencijalni nosilac lovno-turističke privrede, osposobljavanjem potrebnih ugostiteljskih objekata kroz svoj posebni OOUR »Ugostiteljstvo« srednjoročnim planom razvoja također omogućiti što intenzivnije iskorištavanje mogućnosti, koje na ovom području postoje uz preduslov da se izvrše znatna ulaganja, jer se radi u osnovi o veoma mladoj i nerazvijenoj privrednoj grani lovnog turizma, kako domaćeg, tako i inostranog.

I pored želje i nastojanja da se kroz ovu kratku informaciju pruži mogućnost sagledavanja situacije našeg gazdinstva, varujem da ono što sam iznio nije dovoljno, jer problematika koja nas kao i ostale srodne privredne organizacije podjednako pritiskuje, pa u tom uverenju nadam se da će prisutni iznesenim biti zadovoljni.

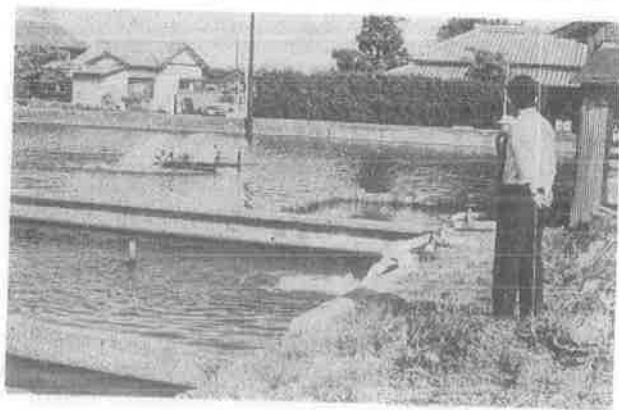
Hvala na strpljenju i pažnji.

Inž. Dragan Kovačević

Novosti iz Japana

Uzgoj riba u Japanu je veoma intenzivan pa se stoga velika pažnja posvećuje obogaćenju vode kisikom. Kao što je poznato tokom dana vodeno bilje asimilacijom proizvodi dovoljno kisika, ali asimilacija prestaje noću i posebno su kritični rani jutarnji sati. Napuštanjem vode u ribnjak može se spriječiti ustanak no u tom slučaju potrebna je velika količina vode.

Japanski ribari su ovaj problem riješili pomoću tzv. bazena za osvježavanje koji su se pokazali izvanredno efikasni, osobito u manjim ribnjacima za uzgoj jegulja. Dio ribnjaka se pregradi daskama, saloničnim plo-

čama (kao za krov) ili solidnim betonskim zidom. Na pregradi se ostave prolazi za ribu i u taj dio se noću napušta voda. Kako je pregradeni dio u odnosu na ribnjak veoma mali to je potrebna i mala količina vode za osvježavanje, a pregrada sprečava naglo miješanje svježih vode s vodom ribnjaka. Obično se u taj dio postavlja i uređaj za prozračivanje vode kao što se vidi na slici ili se preko raspršivača upuhuje zrak iz kompresora. Ukritičnim satima riba ulazi u ove baze, a nakon svitanja u početku asimilacije ponovo se vraća na široki prostor. Samim napuštanjem vode u ribnjak i uz znatno jači protok nemoguće je u tako kratkom roku popraviti stanje jer se svježja voda brzo pomiješa sa vodom ribnjaka, pa riba i dalje osjeća manjak kisika.

Praktička naprava za praćenje zbivanja u ribnjaku

I pri najmanjem danu i pri bistroj vodi ribnjaka teško je pratiti što se događa u vodi. Površina vode je najčešće uzburkana bilo kretanjem čamca bilo vjetrom, što posve onemogućava da jasno vidimo ribe. U ribarskoj praksi često je važno pratiti razvoj ikre na gnijezdu ili vlatima trave kao i kasniji rast mlada. Mnogo je povoljnije ako to promatramo pod vodom, bez vađenja ikre na suho ili ulovom mlada.

U tu svrhu u Japanu koriste praktičnu napravu (vidi sliku sa šematskim prikazom) koju se može izraditi na svakom ribnjačarstvu. Dno drvenog sanduka zamijeni se staklom koje se dobro zakita kao i sve pukotine da ne propušta vodu. Kad ovu napravu zaronimo u vodu kroz staklo vidimo sve što se u vodi zbiva kao u akvariju. Uz to na komad daske sa drškom zalijepimo ogledalo veličine 45×30 cm. Dobro je predhodno stražnju stranu ogledala obojiti uljenom bojom i zatim zalijepiti voodootpornim ljepljivom na dasku. Ogledalo zaronjeno u vodu i namješteno kao što je prikazano na šemi omogućava praćenje zbivanja u vodi ispred nas. Naprava se može koristiti bilo iz čamca bilo da hodamo u vodi.

Pomoću opisane naprave može se načiniti i veoma dobre slike ako voda nije previše mutna. U tom slučaju dobro je načiniti stalak koji povezuje ogledalo i sanduk sa staklom, omogućava samostalno stajanje u vodi i ostavlja ruke slobodne za manipulaciju s kamerom.

Bezšumni motor za pokusni ribolov

Mnogo puta sam razmišljao kako bi se olakšao pokusni ribolov. Svatko od nas je doživio loš dan, kada se riba teško ulovi. I baš tada nezmotreni udarac veslom o čamac rastjera i ono malo ribe. O upotrebi mo-

tora nitko i ne pomišlja jer naravno buka motora onemogućava pokusni ribolov. Sada na specijalizaciji u Japanu našao sam pogon za čamac koji se čini idealan za takvu priliku.

Na slici je prikazan elektro motor za pokretanje čamca koji kao izvor energije koristi automobilski akumulator. Motor je predviđen za morskog sportskog ribolov te je izrađen od najkvalitetnijeg materijala. Radi praktički bezšumno, težine je 5,5 kg a priključen na automobilski akumulator od 12 V prema prospektu proizvođača radi oko 40 sati. Upravljanje motorom je veoma jednostavno. Omogućeno je kretanje naprijed i nazad sa tri brzine.

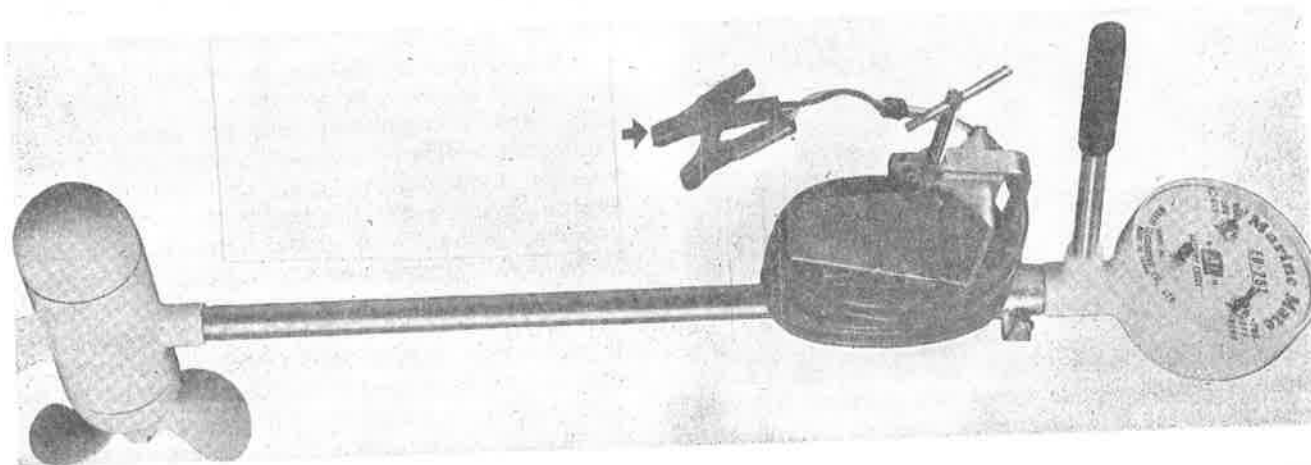
Prvo što me je navelo na pomisao o prednosti upotrebe ovog motora na našim ribnjačarstvima je mogućnost upotrebe prilikom pokusnog ribolova. Punjenje akumulatora je mnogo jednostavnije nego snabdijevanje benzinom i konačno izuzetna jednostavnost u izvedbi garantira dugi vijek i siguran rad ovog motora.

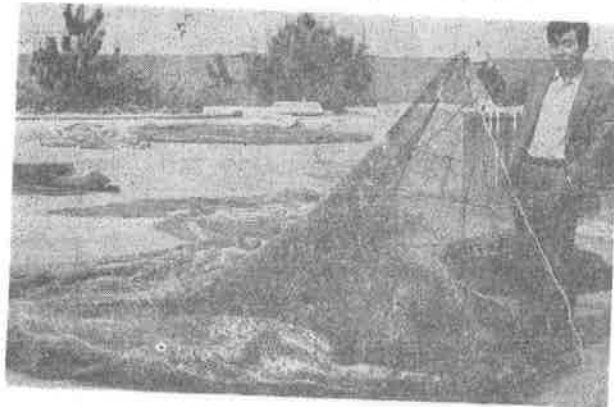
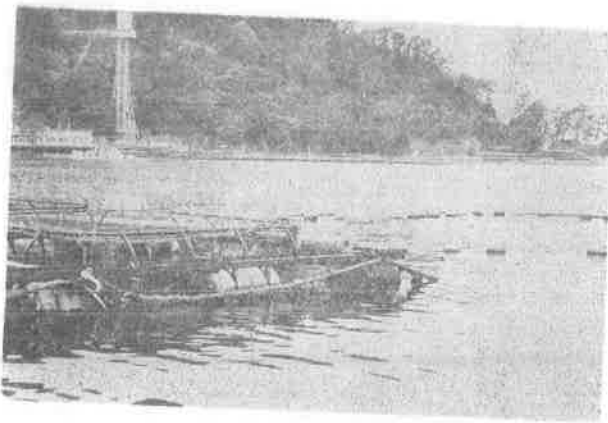
Mr Đuro Sulimanić

Uzgoj tuna u kavezima

Tuna, velika seleća riba duboka mora, jedna je od najtraženijih riba u Japanu. Teško je bilo vjerovati u uspjeh uzgoja ove ribe u malim kavezima, no stručnjaci Numazu odjela Ribarske pokusne stanice Shizuoka pokrajine u Japanu već duže vremena rade na tome. Prvi pokušaj držanja tuna na ribljim farmama zabilježen je na Havajima, no nakon šest mjeseci sve tune su uginule.

Numazu odjel ima nekoliko pokusnih kaveza u moru uz obalu u blizini stanice. Prvi put su pokušali držati tune u kavezima u kolovozu 1970. godine. Ulovljeno je 88 mladih tuna, koje su sve uginule do slijedećeg travnja. Drugi pokušaj je, također, neuspjeh. U kolovozu 1972. godine ulovljeno je 55 mladih tuna i stavljeno u kaveze. Uskoro, počele su ugibati i uginulo ih je 49. Preostalih šest prilagodilo se držanju u kavezu i počele su naglo rasti. Nakon treće zime provedene u kavezu ribe su bile živahne, dosegle su dužinu oko

jednog metra u težinu od 17 — 18 kilograma. Time je postignut svjetski rekord u dužini držanja tuna na ribljoj farmi.

Nažalost prije par mjeseci mreža kaveza je na jednom mjestu popustila i sve tune su pobjegle. No stručnjaci Numazu odjela spremaju nove pokuse i kažu da je uzgoj tuna od ulovljena mlada do riba tržišne veličine tek prvi korak do cjelovitog uzgoja ovih riba na ribljim farmama. Slijedeći korak biti će umjetno mriješenje.

Mr Đuro Sulimanović

X međunarodni kongres za hranidbu i Međunarodni seminar o bolestima riba

Japan je ovih dana bio domaćin značajnih međunarodnih skupova. Od 3—9 kolovoza 1975. u Kyotu, stoljetnoj prijestolnici Japana, održan je X međunarodni kongres za hranidbu. U sklopu kongresa 9. kolovoza održan je Simpozij o hranidbi riba. Simpozij je vodio prof. dr Yoshiro Hashimoto, poznat i našim ribarskim stručnjacima sa Seminara o hranidbi riba je održan prošle godine na Veterinarskom fakultetu u Zagrebu. Našim stručnjacima su također poznati dr Brekkan (Norveška) koji je pomogao u radu dru-

Slika 1. Međunarodna kongresna dvorana u Kyotu gdje je održan X međunarodni kongres za hranidbu.

Hashimotu, te dr Halver (SAD) i dr Cowey (Vel. Britanija), koji su podnijeli referate (vidi Ribarstvo Jugoslavije 29, 4, 86, 1974).

Ukupno je podnijeto 4 referata, i to:

Dupree, H. K. (SAD): Izvori bjelančevina za ribe.

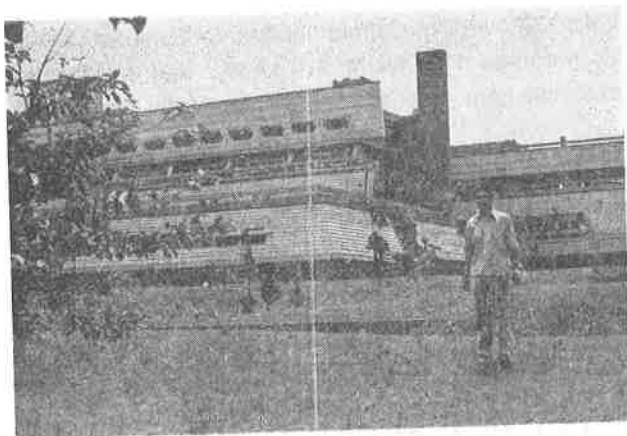
Ogino, C. (Japan): Metode za mjerenje kvalitete bjelančevina.

Halver, J. E. (SAD): Esencijalne amino kiseline i savršeni model za ribe.

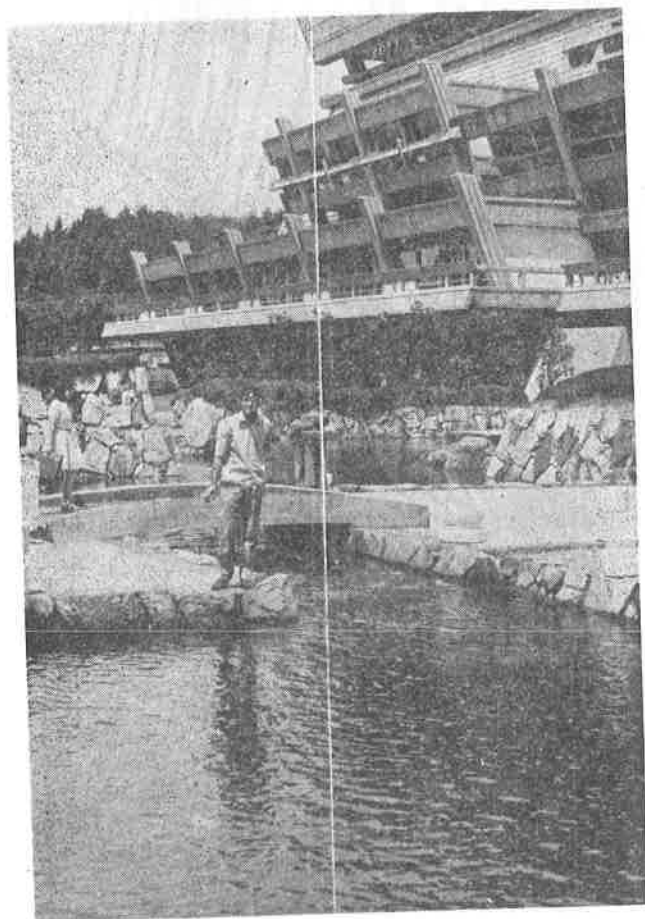
Cowey, C. B. (Vel. Britanija): Činioni koji uvjetuju potrebe za bjelančevinama kod riba.

Istog dana poslije podne u slobodnom iznošenju podnijeto je 11 referata, uglavnom japanskih autora.

U Tokiju je 11. i 12. kolovoza održan Međunarodni seminar za bolesti riba pod nazivom »Novije u patologiji riba«, u organizaciji Japanske istraživačke grupe patologije riba i Odbora za hranidbu i proizvodnju ribe pri Međunarodnoj uniji za hranidbene nauke. Prof. dr Syuzo Egusa bio je domaćin ovog Seminara i održao je pozdravni govor. Referate su podnijeli vodeći svjetski stručnjaci iz ovog područja, a prisustvovalo je stotinjak japanskih stručnjaka i desetak gostiju iz onozemstva. Bolesti riba u Evropi trebao je prezentirati prof. dr Nikola Fijan. To je trebao biti ujedno i jedini referat iz Evrope, pa je time još jednom potvrđen svjetski ugled koji uživa Zavod za biologiju i patologiju riba i pčela, Veterinarskog fakul-

Slika 2. Jedini učesnik iz Jugoslavije ispred kongresne dvorane u Kyotu.

Slika 3. U parku uz kongresnu dvoranu učesnici su za vrijeme odmora uživali uz umjetno jezero puno kolor-šarana.

teta u Zagrebu. Kako je dr Fijan u posljednji čas otkazao svoj dolazak, to je njegov referat podnio mr Đuro Sulimanović.

Ovdje dajemo popis referata podnijetih na Seminaru, a u pregledu literature objavit ćemo sažetke važnijih referata:

Syuzo Egusa (Sveučilište u Tokiju, Japan): Neke bakterijske bolesti slatkovodnih riba u Japanu.

Slika 4. Prof. dr Syuzo Egusa, domaćin Seminara za bolesti riba i prof. dr John Halver koji je održao završni govor.

Gordon Bell (Biološka stanica Pacifik, Kanada): Program zdravlja riba u području kanadskog Pacifika.

Glenn L. Hoffman (Pokusna stanica za uzgoj riba, SAD): Bolesti riba, paraziti i okoliš. Referat je podnio Harry K. Dupree.

Nikola N. Fijan (Sveučilište u Zagrebu, Jugoslavija): Bolesti ciprinidnih riba u Evropi. Referat je podnio Đuro Sulimanović.

Kenneth E. Wolf (Istočni laboratorij za bolesti riba, SAD): Virusne bolesti riba u sjevernoj Americi i novi nalazi istraživanja u Istočnom laboratoriju za bolesti riba.

John L. Fryer, J. S. Rohovec i S. L. Tebbit (Državno sveučilište Oregon, SAD): Vakcinacija za sprečavanje zaraznih bolesti pacifičkih salmonida. Referat je podnio John L. Fryer.

John E. Halver (Zapadni laboratorij za hranidbu riba, SAD): Bolesti uzrokovane manjkavom prehranom u salmonida.

Tadatoshi Kitao i Takashi Aeki (Mijazaki sveučilište, Japan): Mikrobiološka flora tvorničke riblje hrane. Referat je podnio Tadatoshi Kitao.

Emmett B. Schotts (Sveučilište u Georgia, SAD) i Graham L. Bullock (Istočni laboratorij za bolesti riba, SAD): Bakterijske bolesti riba — dijagnostika gram negativnih uzročnika. Referat je podnio Emmett B. Schotts.

Saburoh Kubota (Mie sveučilište, Japan): Katarakta kod riba.

John E. Halver (Zapadni laboratorij za hranidbu riba, SAD): Aflatoksikoze i slučajni toksini kod riba.

Tokuo Sano (Tokijsko sveučilište za ribarstvo, Japan): Virusne bolesti riba u Japanu.

Takeshi Hara, Kiyoshi Inoue (Tokijska glavna ribarska pokusna stanica, Japan), Susumu Morikawa i Fumio Tashiro (Ribarska pokusna stanica pokrajine Gifu, Japan): Pokušaji vakcinacije za suzbijanje furunkuloze salmonida u Japanu. Referat je podnio Takeshi Hara.

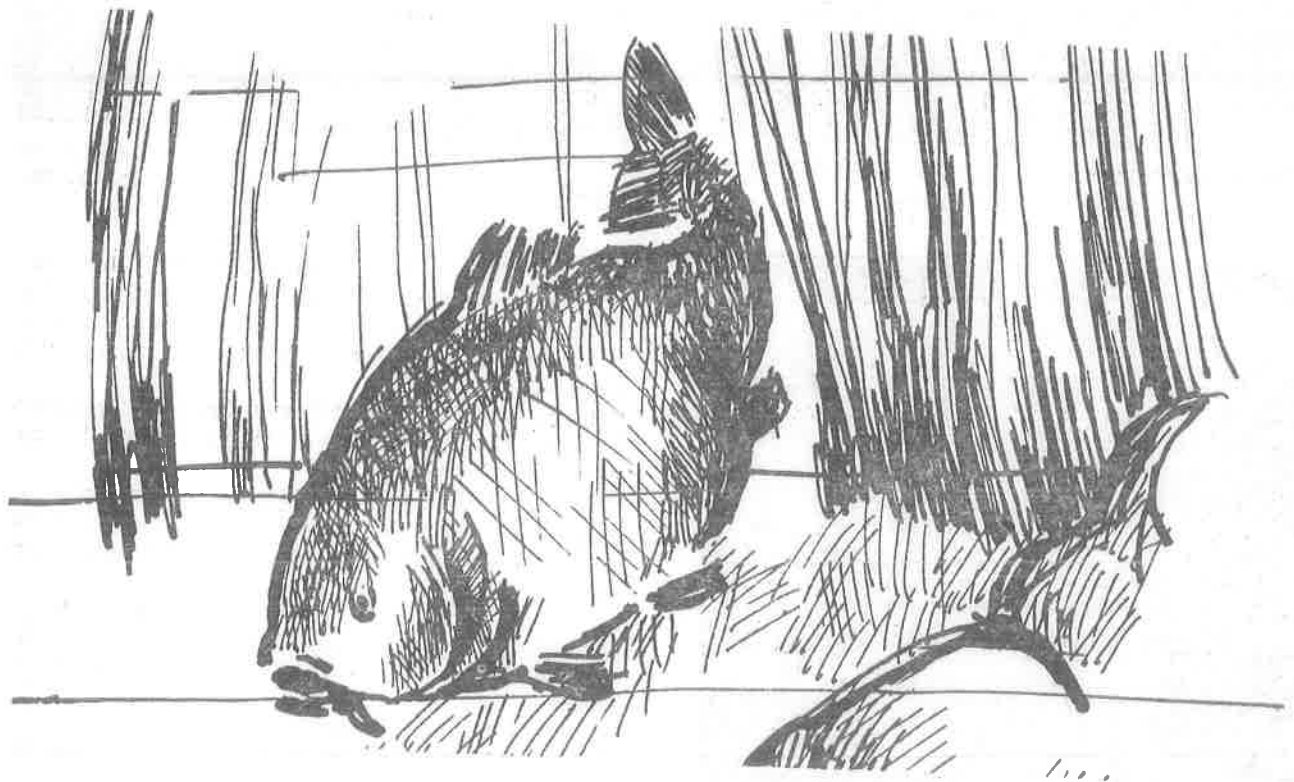
Gordon Bell (Biološka stanica Pacifik, Kanada): Pogledi na stanične obrambene mehanizme kod lososa.

Mamoru Yoshimizu i Takahisa Kimura (Hokkaido sveučilište, Japan): Proučavanje crijevne mikroflore salmonida. Referat je podnio Takahisa Kimura.

Na kraju Seminara završni govor je održao dr Halver, uputivši čestitke prof. Egusi na izvanrednoj or-

ganizaciji ovog značajnog međunarodnog skupa ribljih patologa i zahvalio se svima, koji su svojim učestvovanjem doprinijeli plodnom radu Seminara.

Mr Đuro Sulimanović

OBAVIJEST PRETPLATNICIMA

Umoljavaju se cijenjeni pretplatnici
da blagovremeno izvrše pretplatu časopisa
za 1976. godinu.

Redakcija